

Rik Rotink uit Aalten kiest andere voerleverancier

Door voer van streptococcen af

Videoreportage Rik Rotink

Rik Rotink heeft met de bouw van de nieuwe zeugenstal in 2011 voor een zichtstal gekozen. Langs de zijkant van de stal is binnen de stalconstructie een verhoogde gang gemaakt om de afdelingen te bekijken. Bekijk de videoreportage op www.pigbusiness.nl

Ruim een jaar had Rik Rotink uit Aalten problemen bij de gespeende biggen. Door de overschakeling van speen- naar groeivoer had hij zoveel last van streptococcon dat preventief antibiotica inzetten noodzakelijk was. Door te kiezen voor een voer met altijd dezelfde grondstoffen is het probleem nu sinds een half jaar verleden tijd.

In Aalten (GD) heeft Rik Rotink een vermeerderingsbedrijf met 1.000 zeugen. In 1996 werd dit bedrijf gekocht als tweede locatie bij het thuisbedrijf in Groenlo. Het bedrijf bestond toen uit 425 zeugen met verschillende genetische achtergronden. „Bij iedere zeug lag de berigheid weer anders en moesten we met insemineren goed kijken naar de afstamming”, vertelt Rik over de beginjaren. Door aankoop van gelten en later eigen opfok op het bedrijf in Groenlo bestaat de locatie in Aalten nu uit 1.000 Topigs 20-zeugen. Die leveren Pietrain-biggen voor de afzet naar Duitsland.

Meerwekensysteem

Voordat Rotink in 2012 een nieuwe zeugenstal in gebruik nam, werkte hij met een driewekensysteem. Na de verdubbeling van zijn zeugenstapel is hij overgestapt naar een vierwekensysteem. Hier had de varkenshouder diverse redenen voor. Binnen een vierwekensysteem zijn er minder kraamhokken nodig en ligt de investering dus lager. Verder worden de biggen op drie weken leeftijd gespeend. „Dat is met name voor de gelten een zoogperiode die lang genoeg is”, meent Rotink.

Een ander voordeel van het vierwekensy-

steem ten opzichte van het driewekensysteem is volgens hem dat er maar één groep in de kraamstal ligt. Dit geeft minder risico op het verslepen van ziekten. Als laatste noemt hij de nachtdiensten. „In de werpweek zijn we drie dagen lang 24 uur per dag in de kraamstal, in het vierwekensysteem is dat eens in de maand.”

De nachtdiensten in de kraamstal betalen zich volgens Rotink zeker terug. „We spenen 34,5 big per zeug per jaar en hebben in de kraamstal een uitval van 5,5 procent. Ook houden we het aantal doodgeboren biggen onder de 0,5. Dit halen we door minimaal eenmaal per uur de tijd met het aantal biggen op de zeugenkaart te schrijven.”

Streptococcon

Tot een half jaar geleden hadden veel biggen op het bedrijf van Rotink last van hersenvliesontsteking door streptococcon. Om dit probleem binnen de perken te houden werd op het bedrijf gebruikgemaakt van preventieve antibioticakuren om de biggen er doorheen te slepen, maar zelfs dit hielp niet altijd. „Soms brak de infectie door de kuur heen of waren we te laat met de kuur”, vertelt Rotink. De varkenshouder wist dat de voerwisselingen na spenen aanleiding

waren tot dit probleem. De toenmalige voerleverancier kwam in de wens van de Aaltenaar tegemoet om de voerovergangen vloeiender te laten verlopen, maar dit hielp niet voldoende.

Rotink kwam vervolgens in contact met Jeroen Koks, een oud-bekende die inmiddels bij voerleverancier Gelre IJsselstreek werkzaam was. In overleg met Koks en Rob Nieuwenhuis, die als stalnutritionist bij deze voerleverancier betrokken is, heeft Rotink besloten in november 2013 over te stappen.

Grondstoffen blijven gelijk

Koks, die ook bij het gesprek aangeschoven is, legt uit dat binnen het Gijs Granenconcept de grondstoffen in het voer gedurende de hele biggenperiode hetzelfde blijven.

„Het voer krijgt dus niet opeens een hele andere smaak waardoor de biggen minder gaan vreten. Ook hoeft de darmflora niet te wennen aan een wisselend aanbod van grondstoffen en is daardoor stabiel.” Het voer verandert wel naarmate de leeftijd van de biggen toeneemt, maar dat zit in de percentages van de grondstoffen die geleidelijk veranderen (zie grafiek pagina 13). Doordat de smaak constant is, blijven ►

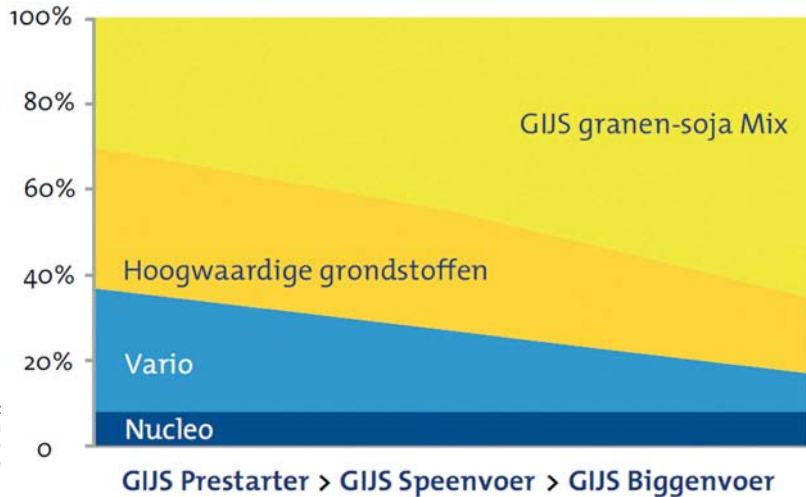
Bedrijfsomschrijving

In het glooiende buitengebied van Aalten (GD) heeft Rik Rotink sinds 1996 een vermeerderingsbedrijf. Toen het bedrijf aangekocht werd, huisvestte het 425 zeugen. Tot 2012 werden er 500 zeugen gehouden en na de ingebruikname van een nieuwe stal is dat aantal verdubbeld. De aanfok van de Topigs 20-gelten gebeurt op het bedrijf van de ouders en broer van Rik in Groenlo. De biggen van het Aaltense bedrijf worden naar Duitsland geëxporteerd. Op het bedrijf zijn naast Rik nog twee fulltimers en twee parttimers aan het werk. In piekperiodes wordt ook nog een zzp'er ingeschakeld.

Technische resultaten 2013

Aantal zeugen	1.000
Levend geboren/worp	14,5
Dood geboren/worp	0,5
Gespeende biggen/zeug/jaar	34,5
Groei/dag (gr)	330
Uitval tot spenen (%)	5,5
Uitval na spenen (%)	1
Dierdagdosering	3

Het gespeende biggenvoer verandert naarmate de leeftijd van de biggen toeneemt, maar dat zit in de percentages van de grondstoffen die geleidelijk veranderen.

de biggen beter eten en wordt een dip in de voeropname, want juist daardoor krijgen bacteriën, zoals streptococci, de kans zich te vermeerderen.

De basiscomponenten van het rantsoen dat Rotink nu voert, worden in de grafiek Nucleo en Vario genoemd; deze komen van Trouw Nutrition in Gent. Deze basis wordt aangevuld met hoogwaardige grondstoffen, bijvoorbeeld ontsloten maïs en aardappelwit. Het laatste deel, dat onder de noemer Gijs Granen-sojamix in grafiek staat, wordt in dit geval door Rotink zelf als losse grondstoffen aangekocht. Het betreft geschoonde tarwe en gerst, maïs en zonnepitschroot. De varkenshouder kan dus zelf kiezen of hij gebruikmaakt van eigen grondstoffen of van een granen-sojamengsel van de voerleverancier.

Volgens de varkenshouder zijn de voerkosten nooit de directe aanleiding geweest.

„Ik probeer de voerkosten onder of op het gemiddelde te houden. Maar de kwaliteit van het voer gaat voor.” Rotink heeft drie grondstofleveranciers van wie hij weet dat ze goede kwaliteit leveren. „Die bel ik en daarna maak ik een keus.” Omwille van de kwaliteit kiest Rotink ook voor geschoonde tarwe en gerst. „We spenen de biggen op

een leeftijd van drie weken. Om ze goed door te laten groeien hebben ze een luxer voer nodig.”

Zelf malen en mengen

De Aaltenaar heeft sinds drie jaar de mogelijkheid om op de eigen locatie grondstoffen en kernen te malen en te mengen. „In de jaren daarvoor deden we dat ook al op de locatie van mijn ouders in Groenlo.” Met het malen en mengen van grondstoffen heeft de familie Rotink al 14 jaar ervaring. „Het begon destijds doordat we 25 hectare maïs hadden, die zijn we gaan drogen en zelf gaan malen”, vertelt Rotink. Door het zelf malen en mengen kunnen er heel gemakkelijk wijzigingen in het rantsoen van de biggen worden aangebracht.

Na het spenen krijgen de biggen de eerste drie dagen een luxe prestarter en daaropvolgend drie dagen lang een mengsel 50/50 van deze prestarter en een luxe speenvoer van Gelre IJsselstreek. Daarna gaan de biggen voor een kleine week over op 100 procent luxe speenvoer waarna er geleidelijk steeds meer losse grondstoffen worden toegevoegd. In totaal voert de varkenshouder gedurende de weken dat de biggen op zijn bedrijf zijn 13 verschillende rantsoenen.

Op het bedrijf zijn, door het gebruik van het vierwekensysteem, twee leeftijdsgroepen gespeende biggen aanwezig. Beide groepen hebben een eigen silo met een dagvoorraad voer. „Hierdoor is het makkelijk om een ander rantsoen te mengen.”

Goede biggen

Door te kiezen voor een andere voerleverancier heeft Rotink het laatste half jaar geen preventieve antibiotica meer nodig gehad bij de gespeende biggen. „Vorig jaar lag de dierdagdosering op 9, voor het half jaar dat we nu met een andere voerstrategie voeren, ligt de dierdagdosering op 3.” (Streefwaarde voor vermeerderingsbedrijven is <10, red.)

De groei van de biggen ligt al jaren op ongeveer 330 gram per dag en dit is constant gebleven. En voor zover Rotink het weet, doen de biggen het goed bij de vleesvarkenshouders in Duitsland. De varkenshouder vertelt dat hij heel lang niet heeft geweten welke voerkosten hij precies heeft. „Voor mij moet het een mooie Pietrain zijn”, besluit hij. ■

 Reageren?
j.cornelissen@pigbusiness.nl

Zichtstal

Bij het bouwen van de nieuwe zeugenstal in 2011 heeft Rik Rotink ook voor een zichtstal gekozen. „In het verleden namen we best vaak mensen mee de stal in, vrienden uit Amsterdam bijvoorbeeld. Maar door de bedrijfsomvang en de risico's wil ik dat niet meer.” Nu kan iedereen die dat wil de dekstal, de kraamstal en de afdeling voor de dragende zeugen zien via ramen over de hele lengte van de stal. Langs deze zijkant van de stal is binnen de stalconstructie een verhoogde gang gemaakt om de afdelingen te bekijken. Rotink vertelt dat de zichtruimte relatief makkelijk was in te passen in de stal en het is dus geen grote investering geweest.

